

**KOHTLA-JÄRVE LINNAVOLIKOGU
SOTSIAALKOMISJONI KOOSOLEKU PROTOKOLL nr 39**

Kohtla-Järve
Algus kell 14:00, lõpp kell 15.30
Volikogu väike saal

18. detsember 2024. a.

Juhatas: Jelena Mutonen
Protokollis: Maie Kiik

Koosolekust võtsid osa komisjoni liikmed: Jelena Mutonen, Jevgenia Dvornik, Ivetta Sakkart, Anton Dijev, Maria Merkulova, Svetlana Kollo, Zaur Abbassov

Puudusid:

Kutsutud: sotsiaalvaldkonna abilinnapea Evelyn Danilov, finantsteenistuse juht Aivar Kamal.

Külaline: volikogu kommunikatsioonijuht Mihhail Tammearu.

Päevakord:

1. Kohtla-Järve linna 2025.a eelarve“ eelnõuga tutvumine. II lugemine. Ettekandja: Kohtla-Järve linnavalitsuse finantsteenistuse juht Aivar Kamal
2. Arengud sotsiaaltransporditeenuses. Ettekandja: Sotsiaalvaldkonna abilinnapea Evelyn Danilov
3. Sotsiaalteenistuse tegevused eriolukorras . Ettekandja: Sotsiaalvaldkonna abilinnapea Evelyn Danilov
4. Kohapeal algatatud küsimused.

Sissejuhatus komisjoni koosoleku.

Komisjoni esimees Jelena Mutonen tutvustas komisjoni liikmetele päevakorda ja seletas, et komisjoni koosolekut protokollib Maie Kiik. Päevakord kinnitati ühehäälselt.

1. Kohtla-Järve linna 2025.a eelarve“ eelnõuga tutvumine. II lugemine.

Kuulati:

Komisjoni esimees andis sõna finantsteenistuse juhile Aivar Kamal, kes seletas, et määruse eelnõule „Kohtla-Järve linna 2025. aasta eelarve vastuvõtmine“ on menetleja poolt tehtud järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek nr 1: Asendada määruse eelnõu lisa 1 uue lisaga 1.

Muudatusettepanek nr 2: Asendada seletuskiri uue seletuskirjaga.

Komisjoni liikmetel täiendavaid küsimusi ei olnud.

Otsustati:

1.1 Võtta saadud informatsioon teadmiseks ja suunata volikogule otsustamiseks.

Hääletati: poolt – 7, vastu – 0, erapooletuid – 0.

2. Arengud sotsiaaltransporditeenuses.

Kuulati:

Komisjoni esimees andis sõna sotsiaalvaldkonna abilinnapeale Evelyn Danilov'le, kes seletas, et sotsiaaltransporditeenuse kehtestamine sai alguse, kui tema veel ametis ei olnud. Selleks, et olukorrast täpsem ülevaade saade tuli tutvuda kõikide varasemate sotsiaalkomisjoni protokollidega. Sotsiaalkomisjonil oli oluline ja juhtiv roll sotsiaaltranspordi käivitamisel. Sotsiaalvaldkonna abilinnapea rõhutas, et tegemist on linna jaoks äärmiselt väärtusliku teenusega ja et temal on suur rõõm, et sotsiaalkomisjon toetas antud teenust 2023. aastal ja võimaldas selle arendamise linnas. Juba tol ajal, kui toimus hooldekodu müük, oli selge, et hooldekodule kuuluvad sõidukid tuleb linnas säilitada ja arendada välja sotsiaaltransport. VW Crafter sobib hästi sotsiaaltranspordi edendamiseks. Tänapäevaks on ka meie sõidukile (Crafteri) teostatud vajalik ümberehitus, mille käigus paigaldati invatõstuk, tänu millele on teenus kergesti ligipääsetav ka ratastoolis isikutele ehk sobilik invatranspordiks. Samuti on endiselt säilinud eraldi meditsiiniline transport, mis on mõeldud raskes seisundis isikutele, näiteks lamavatele patsientidele, keda tuleb viia üles- või alla korrusele. Selleks on endiselt eraldi meditsiiniline transport ja seda on võimalik teenuseosutajalt tellida.

Ratastoolidega isikud on transporti senini kasutatud vaid 2 korda, kuna teenuse ümberkorraldamise protsess alles jõudis lõpule. Siiski on lootus, et õnnestub rohkem tegeleda sotsiaaltransporditeenuse kommunikatsiooniga ning seda paremini välja arendada. 2023. aastal kasutati sotsiaaltransporti 41 korda, kuid 2024. aasta alguse seisuga on teenust kasutatud 116 korda. Teenuse kasutajate arv on kasvas. Vahepeal langes kasutus arvestatavaks ajaks, kuna sõiduk oli ümberehituses. Sel ajal pidime teenuse osutamiseks kasutama teisi linnavalitsuse omanduses olevaid sõidukeid. Lisaks oli pikka aega üks autojuht, kelle tööülesanneteks oli ka teiste asutuste töötajate, laste jne transportimine.

Samuti tuli varasemalt tihti sotsiaaltranspordi teenuse osutamisest loobuda, kuna kõik graafikud olid täis. Pärast struktuurimuudatuste toimumist on autojuht nüüd täiskohaga pühendatud sotsiaaltranspordi teenuse osutamisele ning ainult erandjuhtudel teeb ta teisi sõite. Praegu on meil võimalus teenuse reklaami ja arendamisega tõhusamalt tegeleda. Oleme koostanud uue teenuse tutvustava teksti, mis lisatakse meie kodulehele ja Facebooki lehele. Samuti valmistame ette infokirja, mis saadetakse meie koostööpartneritele, nagu tervishoiuasutused, päevakeskused ja muud partnerid. Kindlasti tuleks jagada seda teavet ka korteriühistutega, kelle kaudu saab teenuse olemasolu laiemalt teavitada, kuna väga paljud inimesed ei tea selle teenuse olemasolust ega kasuta seda. Veel 2022. aastal küsisid inimesed aktiivselt sotsiaaltranspordi teenuse kohta, kuid kuna meil seda teenust toona veel ei olnud, siis tuli suunata inimesi taksoteenuseid kasutama. Täna on aga meie ülesanne muuta süsteem vastupidiseks, keskendudes teenuse reklaamimisele ja teavitamisele. Sotsiaalvaldkonna abilinnapea usub, et korteriühistud on meie üks olulisemaid partnereid selles teavitustöös, kuna sealt jõuab info elanikele kõige kiiremini.

Otsustati:

2.1 Võtta saadud informatsioon teadmiseks.

Hääletati: poolt – 7, vastu – 0, erapooletuid – 0.

3. Sotsiaalteenistuse tegevused eriolukorras

Kuulati:

Komisjoni esimees andis sõna sotsiaalvaldkonna abilinnapea Evelyn Danilov, et saada ülevaadet, kuidas on sotsiaalteenistus valmistunud ette erinevateks kriisideks.

Sotsiaalvaldkonna abilinnapea seletas, et täna sotsiaalteenistus tegeleb aktiivselt erinevateks kriisi olukordadeks ettevalmistumisega. Me ei räägi vaid sõjalisest valmisolekust, mida tänasel päeval juurutatakse kõikides ametkondades, vaid ka laiemast valmisolekust. Sotsiaalteenistus peab olema valmis tagama oma elanike turvalisuse, mis on meie otsene vastutus. Valmisolek peab olema olemas, olenemata sellest, kas seda vajadust tekib või mitte, kuna hilja on valmistuda alles siis, kui

midagi juba juhtub.

Täna töötab Linnavalitsuses väga kompetentne valmisoleku spetsialist, Joosep Mägi, kes juhib mitmeid turvalisusega seotud projekte, sealhulgas suurt linna projekti, kus on kaasatud mitmed koostööpartnerid, sealhulgas politsei ja teised asutused. Koos nende partneritega arendame kriisi reguleerimise plaani, mida koostame ühiselt kogu linnavalitsusega ning eraldi sotsiaalvaldkonna vaatenurgast.

Äärmiselt oluline teadmine, kus inimesed asuvad ja millist abi nad vajavad kriisiolukorras. Seetõttu tegeleme hetkel aktiivselt olukorra kaardistamisega. Praktiliselt täielikult on kaardistanud koduhooldusteenuse saajad, sealhulgas nende asukohta ja abivajaduse: kas nad on liikuvad või mitte, kas nad on voodis, ratastoolis või vajavad muud erihooldust. Me peame täpselt teadma, kus need isikud asuvad, kuna nende suutlikkus iseennast aidata on piiratud. Samuti regulaarselt kaardistatakse isikuid, kes saavad tugiisiku teenust või isikliku abistaja teenust. Lisaks kaardistatakse meie territooriumil asuvad hoolekandeesutused ning uuritakse nende valmisolekut kriisiolukorras. Kui hooldekodul on kliente, siis on linna ülesanne kaardistada, kas neil on piisavad ressursid ja valmisolek oma personali ja klientide eest hoolitseda, või kas nad vajavad linnalt tuge. Need küsimused on osa praegu käimasolevast tööprotsessist.

Samuti on plaanis korraldada kohtumisi korteriühistute esimeestega, et nad aitaksid kaardistada oma elanike. Iga korteriühistu esimees teab täpselt, millisel korrusel ja millistes trepikodades elavad inimesed, sealhulgas väikelastega pered ja liikumisraskustega isikud. Andmed tuleb pidevalt uuendada, et tagada usaldusväärne ja ajakohane info. Me loome kriisiolukordadeks vajaliku andmebaasi, kuna need on inimesed, kes ei suuda iseennast aidata ning kelle abistamiseks peab linn tegema ulatuslikke pingutusi.

Hetkel on meie prioriteediks kaardistamine, et mõista, mis toimub ja teha analüüs, mille alusel on meil olemas selge ülevaade. See on praeguses seisus äärmiselt oluline, et olla valmis igaks olukorraks. Kui meie plaanid lähevad plaanipäraselt on kaardistus plaanis saada valmis jaanuari lõpuks.

Üldiselt kriisi reguleerimisega tegeleb kriisikomisjon, mille eesmärgiks on tagada elutähtsate teenuste, nagu vee- ja soojusenergia, kergendatud tagamine. Samuti teeb kriisikomisjon ja linn koostööd teenusepakujatega, nagu järve biopuhastus ja VKG.

Lisaks on koostööpartneriteks transpordiamet, et tagada transport kriisi ajal, sealhulgas elanike evakueerimise vajaduse korral. Meie spordibaasid, näiteks Wiru spordikeskus, on varustatud generaatoritega, et tagada teenuste katkematu toimimine ka kriisiolukorras. Sotsiaalvaldkonna abilinnapea rõhutas, et linna eesmärk on juhtida inimeste liikumist kriisi ajal, et vajadusel suunata neid õigesse asukohta ja tagada vajalik abi.

Kriisikomisjon, kuhu on kaasatud päästeamet ja politsei, töötab selle nimel, et kõik teenistused tegutseksid koordineeritult. Eeldatavasti suudame veebruariks anda vahekokkuvõtte, kuidas meie plaanide elluviimine on edenenud.

Komisjoni esimees küsis, kas kogunemise keskused on varustatud patjade jne vajalikuga, samuti kas on olemas toiduvarud? Sotsiaalvaldkonna abilinnapea ütles, et temal isiklikult ei ole hetkel sellele küsimusele vastust, kuid loodan, et see saabub varsti. Nimelt esitasin ma selle küsimuse viimasel komisjonil ja loodan sellele vastust saada, et millise ettevalmistusega me liigume edasi, kuna kriisid võivad olla erinevad. On selge, et kui algab sõda tuleb inimesi lihtsalt evakueerida, kuid kõik, kes jäävad, peavad kandma vastutust enda ja oma heaolu eest. See on täiesti eraldi olukord ja loodame, et meil ei pea seda kunagi arutama. Kui midagi suurt peaks juhtuma, tuleb suunata kõik jõud inimeste välja viimiseks piirkonnast. Jääksid vaid need, kes jäävad võitlema, kõik teised peaksid piirkonnast välja viidud olema. See on üldine poliitika, kuna tegemist on piiritsooniga. Kui me räägime mõnest teisest riigist, kus praegu käib sõda, siis nende piiritsoon on sama suur kui meie terve riik. Meil ei ole sellist luksust, sest meil on inimesi, kes elavad 20, 30, 40 või 50 km kaugusel piirist, nad ei saa siin jääda. Kui aga rääkida erinevatest kriisidest, mis on seotud viiruste või näiteks küttesüsteemi probleemidest talvel kui ei ole elektrit ja vett siis sellisel juhul on võimalik inimesi kokku suunata ühte keskusesse, et jääda ellu ja elada mingi aeg üle. See

kindlasti ei saa olla pikaajaline kriis, mis kestab nädalaid või kuid, vaid pigem lühiajaline olukord.

Lisaks täpsustati üle kas sõjalise konflikti korral peavad kohaliku omavalitsuse töötajad jääma oma kohale? Sotsiaalvaldkonna abilinnapea seletas, et tema ülesandeks on koguda inimesi ja kui tuleb evakueerida, siis minna koos nendega ning hoolitseda selle eest, et sihtkohas oleks kõik vajalik olemas. Samuti on oluline, et hariduse ja sotsiaalteenuste korraldus oleks tagatud uues asukohas, kuna meil on väga suur linn ja väga palju inimesi. Mul on raske ette kujutada, kuhu nii palju inimesi võiks mahutada. See on suur probleem, kuid usun, et riiklikul tasandil on selleks olemas plaan, kuidas süsteem toimib. Loodame, et me ei pea seda kunagi praktikas rakendama. Selleks, et kõik toimiks ootuspäraselt kriisi korral peab olema peab olema plaan. Me ei saa tegutseda ilma plaanita, kuna kõik sõltub inimeste olukorrast. Loomulikult hakkavad paljud inimesed iseseisvalt liikuma, kui midagi juhtub, ja nad ei jää ootama, et neid bussidega kogutakse. Me peame hoolitsema nende inimeste eest, kes ei suuda ise liikuda ja kes vajavad evakueerimist. Neid inimesi tuleb aidata. Sotsiaalkomisjoni liige Ivetta Sakkart nõustus, et tuleb rohkem teha koostööd korteriühistutega, kuna nemad on väga oluline osa sotsiaalvaldkonnast. On teada, et inimesed ei loe alati ajalehti ega vaata televiisorit, mistõttu on väga oluline, et just korteriühistute esimehed oleksid meie koostööpartnerid, kuna nende kaudu on võimalik edastada vajalik teave elanikele.

Otsustati:

3.1 Võtta saadud informatsioon teadmiseks.

Hääletati: poolt – 7, vastu – 0, erapooletuid – 0.

4. Kohapeal algatatud küsimused.

Kuulati:

Täiendavalt arutasid sotsiaalkomisjoni liikmed sünnitoetusega seotud teemal, et saada teada, kas tänu toetusele on linnas ka laste sündimus suurenenud. Sotsiaalvaldkonna abilinnapea seletas, et tegemist on olulise ja mitmekülgne teemaga, mis käsitleb mitte ainult sündimuse küsimusi, vaid ka sotsiaalseid probleeme, millega pered silmitsi seisavad.

Ühelt poolt räägite, et riiklikud ja omavalitsuse toetused, mis on suunatud sündimuse suurendamisele, võivad motiveerida inimesi lapsi saama ainult raha pärast. Kuid samal ajal mure selle üle, et mitte kõik pered, kes saavad toetust, ei suuda oma lastele pakkuda normaalset elukeskkonda. See toob omakorda kaasa probleeme, nagu laste hoolduspuudus, vägivalda juhtumid ja perede alkoholisõltuvus.

Näiteks kui lapsed kasvavad probleemsetes peredes, kus nad ei saa piisavat hoolt ja tähelepanu, siis isegi rahaline toetus ei suuda seda olukorda muuta. Sotsiaaltoetused peaksid olema suunatud mitte laste arvu suurendamisele, vaid nende arengutingimuste parandamisele, näiteks tasuta hariduse ja arendustegevuse teenuste kaudu.

Sotsiaalvaldkonna abilinnapea nentis, et tegemist on väga keerulise ja tähtsa aruteluga, kus tuleb arvestada nii majanduslike kui ka sotsiaalsete aspektidega. Jutt käib mitte ainult laste arvust, vaid ka sellest, kuidas parandada nende eluolu ja anda neile võimalus kasvada tervislikus ja toetavas keskkonnas

Samuti nentis sotsiaalvaldkonna abilinnapea, et täna elavad paljud lapsed väga kehvades tingimustes, on näljas jne, olenemata, et nende perele eraldatakse riigi poolt suurem toetus. Kui antud toetust eraldaks linn, saaks olukord kiirema lahenduse. Eelmisel aastal eraldati peredest aasta alguses 26, siis täna aasta lõpus on taas need numbrid suurenenud. Sotsiaalteenistusel ei ole midagi teha ja tuleb lapsed päästa nendest tingimustest, kus nad elavad. Paljud lapsed elavad peredes, kus vanemad on huvitatud pigem rahalistest vahenditest, lastele neid aga ei kasutata .

Mis aga puudutab laste sünnitamist, siis täna paljud noored ei ole valmis lapsi sünnitama, kuna inimesed tunnevad end ebakindlalt ega tea mis homme toob, samuti inimesed kardavad sõda ning peaaegu igal kümnest viiendal lapsel on diagnoositud erinevad diagnoosid. Mõned inimesed aga soovivad teha karjääri ja juba peale 40 eluaastat ei soovi enam lapsi, kuna neil on mugav elada.

Üldiselt sündimuse suurendamise osas lahendusi ei ole, kuna noored, kes panevad pere loomise eesmärgiks saada vajalikud kvalifikatsioonid ja finantsiline iseseisvus ei saa valeks pidada.

Komisjoni liikmed arutasid ka Eestis laste sündimust. Eelmisel aastal sündis 1000. Ehkki tulevikus loodetakse, et see arv on 11000 last, on see ikkagi liiga väike arv. Võrreldes eelmistel aastatel sündinud 12000 lapsega, on see langus suur ja murettekitav. Koroonakriis mõjutas olukorda veelgi rohkem, sest enne koroonat oli rohkem lapsi, aga nüüd on vähem. Lisaks sellele, kui lapsed sünnivad, ei pruugi nad kõik ellu jääda, mis teeb olukorra veelgi keerulisemaks.

Kokkuvõtlikult arutasid sotsisaalkomisjoni liikmed erinevaid võimalusi, kuidas ennetada erinevaid kriisi olukordi, pakkuda psühholoogilist abi, millised on sotsiaalteenused ja usaldustelefonid (sealhulgas laste abi telefon) ning kuidas viia läbi erinevaid kampaaniaid, et tõsta inimeste teadlikkust olemasolevatest tugiteenustest.

Otsustati:

- 4.1 Teha rohkem koostööd korteriühistute esimeestega, et suurendada elanike teadlikkust erinevatest sotsiaalsetest teenustest, mida on võimalik kasutada.
- 4.2 Läbi meediakanalite teavitada inimesi, sh lapsi, millistele telefoni numbritele tuleb helistada, kui on vaja abi.

Hääletati: poolt – 7, vastu – 0, erapooletuid – 0.

/allkirjastatud digitaalselt/

Jelena Mutonen
komisjoni aseesimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Maie Kiik
protokollija